

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/86/2006

ZAUFANIE DO POLITYKÓW W MAJU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MAJ 2006

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2005 roku

Tygodnie bezpośrednio poprzedzające nasz majowy sondaż¹ obfitowały w istotne wydarzenia mogące mieć wpływ na popularność postaci funkcjonujących na scenie politycznej. Przede wszystkim utworzona została nowa koalicja rządowa PiS-Samoobrona-LPR, a wicepremierami w rządzie Kazimierza Marcinkiewicza zostali Roman Giertych i Andrzej Lepper. Do dymisji podał się natomiast szef MSZ Stefan Meller. Powołanie do rządu szefów LPR i Samoobrony wywołało falę negatywnych komentarzy w mediach. Odbyły się protestacyjne manifestacje młodzieży przeciwko objęciu przez Romana Giertycha stanowiska ministra edukacji. Po uzyskaniu większości w Sejmie przegłosowano ważną dla PiS ustawę o powołaniu Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Sejm powołał także nową komisję śledczą, mającą prześledzić zmiany własnościowe w sektorze bankowym w ciągu ostatnich siedemnastu lat. W zasadzie przez cały miesiąc z różnym nasileniem trwały protesty w służbie zdrowia - lekarze i pielęgniarki nie zadowolają się obietnicami składanymi przez ministra zdrowia i żądają natychmiastowych podwyżek płac. W tej dość gorącej atmosferze politycznej uspokajająco działały przygotowania Polaków do pierwszej w naszym kraju wizyty papieża Benedykta XVI.

ZAUFIANIE I NIEUFIANIE

Od sześciu miesięcy liderem rankingu zaufania niezmiennie pozostaje premier Kazimierz Marcinkiewicz. W porównaniu z kwietniem zaufanie do szefa rządu w zasadzie się nie zmieniło - obecnie deklaruje je 69% ankietowanych, o 1 punkt procentowy więcej niż miesiąc temu. Maj nie przyniósł też większych zmian na kolejnych pozycjach rankingu zaufania. Podobnie jak w ubiegłych miesiącach drugie miejsce wśród polityków najczęściej obdarzanych zaufaniem społecznym zajmuje minister zdrowia Zbigniew Religa (59%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (192) zrealizowano w dniach 12-15 maja 2006 roku na liczącej 991 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Na kolejnych pozycjach tego rankingu plasują się minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro (51%) oraz lider PO Donald Tusk (47%). Pierwszą piątkę polityków najczęściej spotykających się z zaufaniem Polaków zamyka w tym miesiącu prezydent Lech Kaczyński, któremu ufa nieco ponad dwie piąte ankietowanych (42%). Na dalszych miejscach znajdują się wicepremier i minister finansów Zyta Gilowska (37%), Hanna Gronkiewicz-Waltz (36%), lider PiS Jarosław Kaczyński (34%) oraz wicepremier i minister rolnictwa Andrzej Lepper (32%).

Od ubiegłego miesiąca niewiele zmieniła się też lista polityków najczęściej budzących nieufność badanych. Tradycyjnie już otwiera ją Roman Giertych. Brak zaufania w stosunku do obecnego wicepremiera i szefa resortu edukacji deklaruje trzy piąte ankietowanych (60%). Niezmiennie z bardzo dużą nieufnością spotyka się także drugi z nowo mianowanych wicepremierów koalicyjnego rządu - Andrzej Lepper (52% deklaracji nieufności). Nieco rzadziej - niemniej jednak również dość powszechnie - nieufność badanych budzą Leszek Balcerowicz oraz lider PiS Jarosław Kaczyński (odpowiednio: 46% i 45% deklaracji nieufności). Prawie dwie piąte respondentów (39%) nie ufa także prezydentowi Lechowi Kaczyńskiemu.

Maj nie przyniósł tak dużych zmian w społecznych ocenach polityków, jakie odnotowaliśmy w ubiegłych miesiącach. Jednak podobnie jak w marcu i kwietniu są to głównie zmiany *in minus*. Jedyńm politykiem, w przypadku którego można mówić o poprawie notowań, jest Zbigniew Wassermann. Wprawdzie nie przybyło osób darzących go zaufaniem (wręcz przeciwnie - liczba badanych ufających temu politykowi zmalała o 1 punkt), jednak znacząco zmniejszyła się (o 5 punktów) grupa osób, wśród których budzi on nieufność.

Trwające już od pewnego czasu protesty pracowników służby zdrowia, w tym przede wszystkim niedawna demonstracja w Warszawie, niekorzystnie odbiły się na dotychczasowych notowaniach ministra zdrowia Zbigniewa Religi. Zaufanie do niego zmalało o 6 punktów, zarazem zwiększyła się (o 5 punktów) grupa badanych, którzy mu nie ufają.

Tabela 1. Stosunek do polityków w maju 2006

Politycy	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	V 2006	Zmiana od IV 2006	V 2006	Zmiana od IV 2006		
	w procentach					
K. Marcinkiewicz	69	1	14	0	12	1
Z. Religa	59	-6	17	5	14	5
Z. Ziobro	51	-1	19	-2	12	10
D. Tusk	47	-4	31	3	15	2
L. Kaczyński	42	-1	39	1	14	0
Z. Gilowska	37	0	25	2	14	14
H. Gronkiewicz-Waltz	36	*	32	*	18	6
J. Kaczyński	34	0	45	-1	14	1
A. Lepper	32	-4	52	5	11	1
W. Olejniczak	30	0	24	4	18	20
M. Borowski	30	-2	32	3	17	11
W. Pawlak	29	-4	30	2	26	6
M. Jurek	28	1	23	-1	17	23
L. Balcerowicz	27	-1	46	0	16	2
B. Komorowski	23	-2	19	1	19	30
Z. Wassermann	20	-1	26	-5	16	30
L. Dorn	18	-1	30	-3	15	27
R. Giertych	18	-3	60	1	12	4
J. Onyszkiewicz	16	*	13	*	17	45
R. Sikorski	15	-2	9	2	15	54
B. Borusewicz	13	1	12	1	13	54
P. Gosiewski	11	1	22	1	10	46
A. Urbański	9	-2	15	-2	14	56
M. Kotlinowski	5	-1	11	0	9	68

Pominięto „trudno powiedzieć”

* W kwietniu 2006 roku brak pomiaru

Tabela 2. Zmiany **zaufania** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																
	2004	2005											2006				
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	XI	XII	I	II	III	IV	V
	w procentach																
L. Balcerowicz	25	27	28	24	27	28	24	26	26	23	25	29	25	28	28	28	27
M. Borowski	38	39	40	34	40	38	34	41	40	34	39	38	33	32	33	32	30
B. Borusewicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	14	13	14	14	12	13
L. Dorn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	26	26	23	27	24	19	18
R. Giertych	27	27	27	27	29	26	26	24	25	26	30	28	24	23	24	21	18
Z. Gilowska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39	38	37	37
P. Gosiewski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	11	10	11
H. Gronkiewicz-Waltz	-	-	-	-	-	40	-	-	-	40	36	37	37	38	-	-	36
M. Jurek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28	22	24	33	29	27	28
J. Kaczyński	48	49	51	45	50	46	44	43	48	56	60	56	53	49	44	34	34
L. Kaczyński	49	50	52	46	53	48	45	44	50	64	66	61	64	58	54	43	42
B. Komorowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	28	26	29	29	25	23
M. Kotlinowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	5
A. Lepper	32	32	38	37	39	36	37	33	36	37	41	38	38	37	38	36	32
K. Marcinkiewicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	59	63	68	70	69	68	69
W. Olejniczak	-	-	-	-	-	-	25	24	22	28	32	30	28	28	25	30	30
J. Onyszkiewicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16
W. Pawlak	-	-	36	32	34	35	31	-	-	-	42	32	33	33	28	33	29
Z. Religa	65	64	67	62	67	63	63	64	59	-	-	-	65	69	65	65	59
R. Sikorski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	12	15	15	18	17	15
D. Tusk	43	45	42	38	45	44	43	45	54	71	57	57	53	47	52	51	47
A. Urbański	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	11	9
Z. Wassermann	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	27	26	24	24	21	20
Z. Ziobro	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49	55	53	54	56	52	51

Tabela 3. Zmiany **nieufności** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																
	2004	2005											2006				
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	XI	XII	I	II	III	IV	V
	w procentach																
L. Balcerowicz	48	48	50	48	48	45	46	49	47	50	52	45	45	45	45	46	46
M. Borowski	23	21	23	26	25	25	28	28	26	28	31	27	30	33	30	29	32
B. Borusewicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	8	10	11	13	11	12
L. Dorn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	19	20	23	24	28	33	30
R. Giertych	41	39	39	39	42	42	40	49	44	44	46	48	51	53	53	59	60
Z. Gilowska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	19	23	25
P. Gosiewski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	19	21	22
H. Gronkiewicz-Waltz	-	-	-	-	-	22	-	-	-	26	35	32	31	30	-	-	32
M. Jurek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	16	16	22	25	24	23
J. Kaczyński	23	22	23	23	23	26	28	34	26	20	23	21	21	32	37	46	45
L. Kaczyński	23	21	22	22	21	27	28	36	26	19	20	20	18	24	30	38	39
B. Komorowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	16	17	18	19	18	19
M. Kotlinowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	11
A. Lepper	50	51	46	44	42	46	42	51	45	46	44	46	45	47	45	47	52
K. Marcinkiewicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	10	10	12	14	14	14
W. Olejniczak	-	-	-	-	-	-	12	17	16	17	21	17	21	23	27	20	24
J. Onyszkiewicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
W. Pawlak	-	-	23	23	24	24	26	-	-	-	23	26	27	27	31	28	30
Z. Religa	6	6	7	9	7	10	8	12	12	-	-	-	11	11	14	12	17
R. Sikorski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	5	7	9	7	9
D. Tusk	16	17	17	20	16	18	19	25	17	12	24	22	23	30	26	28	31
A. Urbański	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	17	15
Z. Wassermann	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	14	18	22	26	31	26
Z. Ziobro	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	15	18	17	19	21	19

Powstanie koalicji rządowej z udziałem Samoobrony i LPR oraz objęcie przez Andrzeja Leppera i Romana Giertycha funkcji wicepremierów i szefów resortów rolnictwa oraz edukacji raczej nasiliło krytycyzm wobec tych polityków, niż go osłabiło. Pogorszenie się notowań w większym stopniu dotyczy Andrzeja Leppera, w stosunku do którego - już po objęciu przez niego funkcji rządowych - Sąd Apelacyjny podtrzymał wcześniejszy wyrok za pomówienie pięciu polityków podczas przemówienia w Sejmie w 2001 roku. W porównaniu z kwietniem zaufanie do szefa Samoobrony zmalało o 4 punkty procentowe, jednocześnie przybyło badanych, którzy deklarują w stosunku do niego nieufność (o 5 punktów). W mniejszym stopniu pogorszyły się oceny Romana Giertycha, którego nominacja na ministra edukacji wywołała protesty młodzieży i studentów. Zaufanie do szefa LPR spadło o 3 punkty, jednak nie przybyło znacząco respondentów deklarujących nieufność w stosunku do tego polityka.

Bardziej krytyczne niż przed miesiącem są ponadto oceny liderów ugrupowań opozycyjnych. W stosunku do kwietnia stracił w ocenie badanych Donald Tusk (spadek zaufania o 4 punkty i wzrost nieufności o 3 punkty)². Trochę gorsze niż miesiąc temu są także oceny szefa PSL Waldemara Pawlaka (4-punktowy spadek zaufania i 2-punktowy wzrost nieufności) oraz liderów ugrupowań lewicowych - Wojciecha Olejniczaka i Marka Borowskiego (wzrost nieufności odpowiednio: o 4 i o 3 punkty).

Oceny pozostałych uwzględnionych w naszym badaniu przedstawicieli sceny politycznej nie zmieniły się w sposób istotny od ostatniego pomiaru.

W maju, po niespełna dwuletniej przerwie ponownie uwzględniliśmy w naszym badaniu nazwisko jednego z eurodeputowanych, a od marca br. szefa Partii Demokratycznej - demokraci.pl Janusza Onyszkiewicza. Mimo wieloletniego stażu na scenie politycznej i pełnionych w przeszłości funkcji ministerialnych nie jest on obecnie postacią dobrze znaną badanym. Jego nazwisko nic nie mówi ponad dwóm piątym pytanych (45%). W opinii rozpoznających go osób jawi się też jako polityk dość kontrowersyjny - prawie tak samo często spotyka się z zaufaniem badanych (16%), co budzi ich nieufność (13%). W porównaniu z sierpniem 2004 roku, kiedy to ostatnio prosiliśmy ankietowanych o ocenę jego osoby, Janusz Onyszkiewicz jest politykiem wyraźnie rzadziej rozpoznawanym, a jego społeczny wizerunek jest mniej korzystny. Wówczas jako jeden z reprezentantów Polski

² Trzeba zaznaczyć, że badanie realizowaliśmy przed konwencją PO, na której przewodniczącym partii ponownie został Donald Tusk.

w Parlamencie Europejskim i nowo wybrany wiceprzewodniczący tej izby cieszył się zaufaniem jednej czwartej badanych (25%), nie ufała mu zaś o połowę mniejsza grupa (12%).

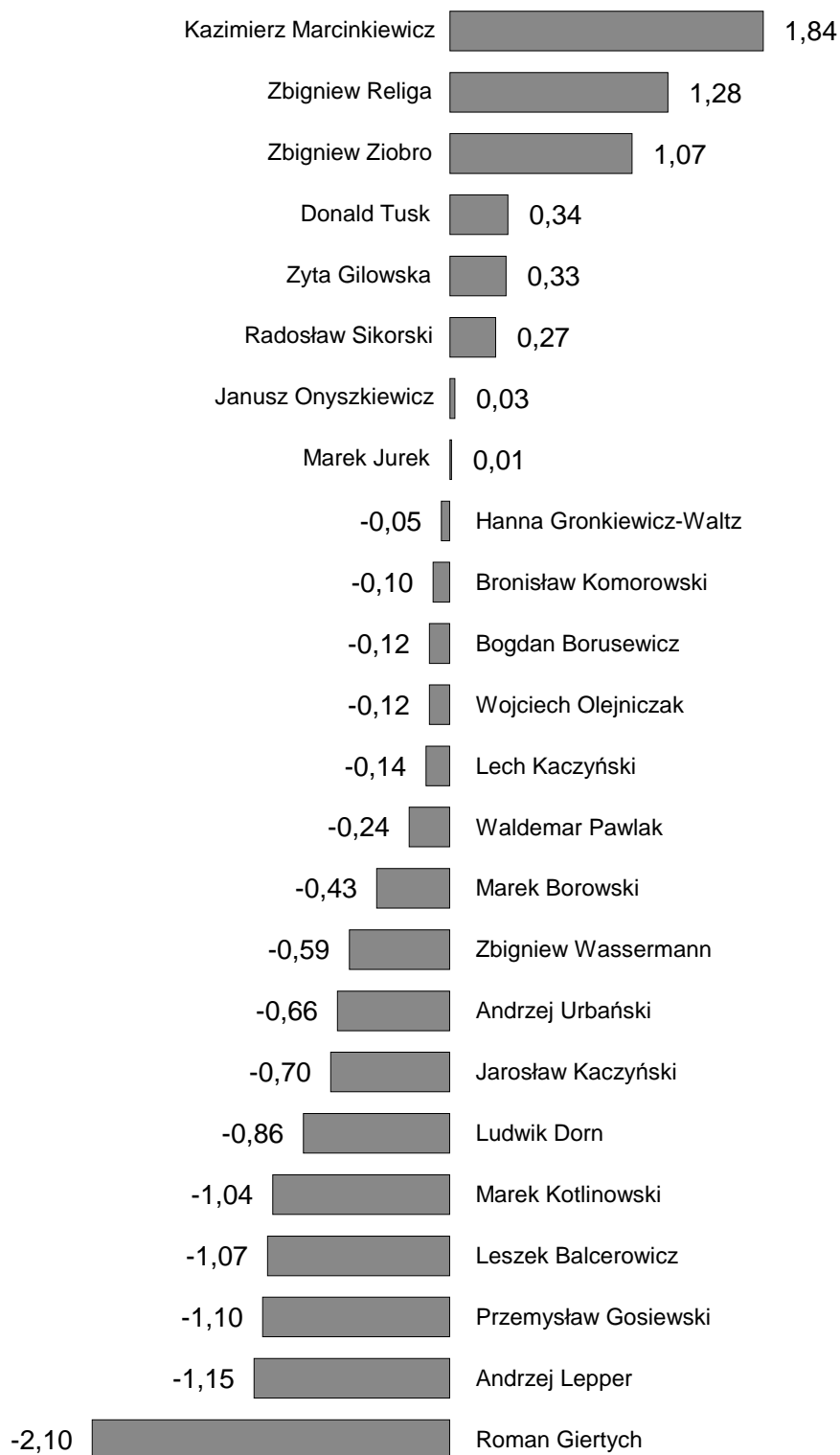
W maju na naszej liście polityków umieściliśmy po dwumiesięcznej przerwie nazwisko jednej z czołowych postaci PO i najbardziej prawdopodobnej kandydatki tej partii na prezydenta Warszawy - Hanny Gronkiewicz-Waltz. W porównaniu z pomiarem z lutego br. jej notowania nie zmieniły się znacząco. Obecnie zaufaniem darzy ją nieco ponad jedna trzecia ankietowanych (36%), nie ufa jej zaś niewiele mniejsza liczebnie grupa (32%).

ŚREDNIE OCEN

W naszym badaniu respondenci oceniają poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty można określić z jednej strony jako głęboką nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania i nieufności. Przedstawione były łączne odsetki badanych wyrażających zaufanie (wskazania punktów od +1 do +5), obojętność (0) lub nieufność (od -1 do -5) do poszczególnych polityków, a także stopień ich nieznamomości - odnosiły się one do ogółu badanych. Natomiast średnia ocen jest syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień do poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

Najbardziej jednoznacznie pozytywnie odbieranym politykiem, jak świadczy średnia ocen, jest premier Kazimierz Marcinkiewicz (1,84). Drugie miejsce w rankingu średnich, ze znaczną jednak stratą do premiera, tak jak przed miesiącem zajmuje Zbigniew Religa (1,28). Do ścisłej czołówki najlepiej postrzeganych przedstawicieli sceny politycznej niezmiennie zalicza się także Zbigniew Ziobro (średnia ocen 1,07). Społeczny wizerunek pozostałych polityków nie jest już tak korzystny. Znacznie niższą średnią ocen, świadczącą o niezbyt dużej przewadze pozytywnych nastawień, mają plasujący się na kolejnych pozycjach tego rankingu: Donald Tusk (0,34), wicepremier i minister finansów Zyta Gilowska (0,33) oraz minister obrony Radosław Sikorski (0,27). Średnią bliską wartości „0”, a więc wskazującą na niemal całkowite równoważenie się pozytywnych i negatywnych ocen wystawianych przez badanych, mają: Janusz Onyszkiewicz (0,03), Marek Jurek (0,01) oraz Hanna Gronkiewicz-Waltz (-0,05). W stosunku do pozostałych polityków w mniejszym lub większym stopniu przeważa nastawienie krytyczne.

RYS. 1. ŚREDNIE OCEN POLITYKÓW W MAJU 2006

Tak jak w ubiegłych miesiącach zdecydowanie najgorzej odbierany jest Roman Giertych (-2,10), który wyraźnie dystansuje pod tym względem innych uwzględnionych w naszym badaniu przedstawicieli sceny politycznej. Negatywne noty zdecydowanie dominują także w ocenach Andrzeja Leppera (-1,15), Przemysława Gosiewskiego (-1,10), Leszka Balcerowicza (-1,07) oraz Marka Kotlinowskiego (-1,04). Do grona wyraźnie negatywnie odbieranych postaci sceny politycznej, o czym świadczy średnia ocen, zaliczają się także wicepremier i szef MSWiA Ludwik Dorn (-0,86), lider PiS Jarosław Kaczyński (-0,70), szef Kancelarii Prezydenta Lecha Kaczyńskiego Andrzej Urbański (-0,66) oraz koordynator ds. służb specjalnych Zbigniew Wassermann (-0,59).

Tabela 4. Zmiany średniej ocen

Politycy (uszeregowanie według kierunku i wielkości zmian)	IV 2006	V 2006	Różnica
Z. Wassermann	-0,74	-0,59	0,15
Z. Gilowska	0,20	0,33	0,13
P. Gosiewski	-1,20	-1,10	0,10
L. Dorn	-0,95	-0,86	0,09
M. Jurek	-0,08	0,01	0,09
A. Urbański	-0,74	-0,66	0,08
Z. Ziobro	1,02	1,07	0,05
J. Kaczyński	-0,71	-0,70	0,01
B. Borusewicz	-0,05	-0,12	-0,07
K. Marcinkiewicz	1,92	1,84	-0,08
L. Kaczyński	-0,05	-0,14	-0,09
W. Pawlak	-0,08	-0,24	-0,16
B. Komorowski	0,07	-0,10	-0,17
M. Kotlinowski	-0,87	-1,04	-0,17
R. Sikorski	0,45	0,27	-0,18
Z. Religa	1,48	1,28	-0,20
L. Balcerowicz	-0,86	-1,07	-0,21
M. Borowski	-0,17	-0,43	-0,26
R. Giertych	-1,83	-2,10	-0,27 *
D. Tusk	0,61	0,34	-0,27 *
W. Olejniczak	0,20	-0,12	-0,32 *
A. Lepper	-0,80	-1,15	-0,35 *

* Różnica średnich ocen istotna statystycznie na poziomie 0,05

Maj, choć raczej niekorzystny dla polityków (po raz kolejny rejestrowaliśmy głównie pogorszenie się, a nie poprawę wizerunku poszczególnych przedstawicieli klasy politycznej), generalnie jednak nie przyniósł dużych zmian w ich społecznym odbiorze.

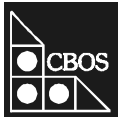
Okazało się, że bardzo słabe natężenie ma odnotowana wyżej poprawa ocen Zbigniewa Wassermanna. Minimalny spadek odsetka badanych niemających zaufania do tego polityka nie zaważył znacząco na jego całościowej ocenie (różnica średnich jest nieistotna statystycznie). Z porównania majowych średnich ocen z rejestrowanymi w ubiegłym miesiącu wynika też, że relatywnie niewiele pogorszył się dotychczasowy wizerunek polityków obecnie spotykających się z bardziej krytycznym nastawieniem badanych. Stosunkowo najbardziej obniżyła się średnia ocen Andrzeja Leppera (-0,35 punktu). Niemal tyle samo (-0,32) stracił w opinii badanych Wojciech Olejniczak. Słabe natężenie miał też zarejestrowany na poziomie liczby deklaracji spadek zaufania i wzrost nieufności w stosunku do Donalda Tuska - średnia ocen lidera PO zmalała o 0,27 punktu. Równie niewiele stracił w opinii badanych Roman Giertych (-0,27 punktu). Dość wyraźny spadek liczby deklaracji zaufania i wzrost nieufności nie zaważył natomiast istotnie na całościowej ocenie Zbigniewa Religi. Różnica średnich ocen (-0,20) okazała się niewielka i nieistotna statystycznie.

Mimo znaczących wydarzeń politycznych maj nie przyniósł istotnych zmian w układzie poparcia dla poszczególnych postaci aktywnych na scenie politycznej. Można jednak powiedzieć, że wydarzenia te nie dodały Polakom optymizmu - politycy uwzględnieni w majowym rankingu, podobnie zresztą jak w dwóch poprzednich, raczej stracili na zaufaniu społecznym, niż zyskali. Pogorszyły się notowania jednego z najbardziej popularnych polityków - ministra zdrowia Zbigniewa Religi. Objęcie najwyższych stanowisk w państwie przez kontrowersyjnie ocenianych szefów Samoobrony i LPR nie przysporzyło im popularności, wręcz przeciwnie zaufanie do nich spadło (co szczególnie dotyczy Andrzeja Leppera, w stosunku do którego, już na stanowisku wicepremiera, sąd podtrzymał wydany wcześniej wyrok). Bardziej krytyczne i mniej przychylne niż przed miesiącem są

ponadto oceny liderów ugrupowań opozycyjnych - Donalda Tuska, Waldemara Pawlaka, Wojciecha Olejniczaka i Marka Borowskiego. Jednak niewielka skala zmian wskazuje, że jakieś wyraźniejsze reakcje na nowy układ sił na naszej scenie politycznej, przynajmniej w warstwie zaufania do polityków, jeszcze się nie pojawiły. Można sądzić, że funkcjonowanie nowej koalicji i rezultaty jej działań, a także działalność rządu dopiero będą dla Polaków podstawą do ocen i wniosków, a także opinii na temat poszczególnych osobistości politycznych.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA

A N E K S

Tabela 1. Stosunek do **Romana Giertycha**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	60	12	18	4	6	987
Płeć						
Mężczyźni	60	13	20	3	4	470
Kobiety	59	11	17	6	8	516
Wiek						
18-24 lat	68	9	15	4	4	146
25-34	55	12	23	2	7	181
35-44	71	7	16	2	5	165
45-54	63	13	16	3	5	177
55-64	59	16	16	3	6	140
65 lat i więcej	45	14	20	11	11	177
Miejsce zamieszkania						
Wieś	42	13	27	8	10	365
Miasto do 20 tys.	63	9	18	2	8	135
20-100 tys.	68	14	12	2	4	201
101-500 tys.	70	12	12	4	2	169
501 tys. i więcej mieszk.	83	7	7	0	2	117
Wykształcenie						
Podstawowe	46	13	21	10	9	286
Zasadnicze zawodowe	54	12	23	4	7	252
Średnie	70	11	13	1	4	341
Wyższe	75	10	12	0	4	108
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	73	12	12	0	3	65
Prac. umysł. niż. szczebla	71	12	12	0	5	93
Pracownicy fiz. - umysł.	65	11	16	5	3	90
Robotnicy wykwalifikowani	61	13	21	1	5	104
Robotnicy niewykwalifik.	45	23	17	9	6	37
Rolnicy	35	10	42	7	5	53
Pracujący na własny rach.	82	3	10	0	5	44
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	71	14	12	0	3	135
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	61	15	16	4	4	80
sekt. pryw. poza rolnict.	70	8	16	1	5	192
prywatnym gosp. rolnym	39	13	37	6	5	54
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	47	14	22	7	10	115
301-500	54	14	21	6	5	147
501-900	58	12	20	4	5	213
901-1200	71	11	11	3	4	112
Powyżej 1200 zł	81	8	9	0	1	75
Ocena własnych war. mater.						
Złe	54	13	17	6	9	275
Średnie	59	12	20	4	5	462
Dobre	68	10	15	2	5	250
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	44	13	22	9	13	72
Raz w tygodniu	55	14	21	4	6	475
1-2 razy w miesiącu	63	10	19	3	5	159
Kilka razy w roku	70	9	13	4	4	195
W ogóle nie uczestniczy	69	10	5	6	10	84
Poglądy polityczne						
Lewica	78	6	14	1	0	140
Centrum	65	13	16	3	3	265
Prawica	61	13	21	2	3	334
Trudno powiedzieć	42	13	17	10	18	248

Tabela 2. Stosunek do **Andrzeja Leppera**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	52	11	32	1	4	986
Płeć						
Mężczyźni	50	12	35	0	3	470
Kobiety	54	11	28	1	6	516
Wiek						
18-24 lat	56	14	28	0	2	145
25-34	57	11	29	0	2	181
35-44	56	15	24	0	5	165
45-54	54	9	31	0	6	178
55-64	49	11	38	1	2	140
65 lat i więcej	42	7	41	2	8	177
Miejsce zamieszkania						
Wieś	34	11	46	1	8	366
Miasto do 20 tys.	60	13	21	0	6	135
20-100 tys.	60	13	25	1	2	201
101-500 tys.	60	11	27	1	1	168
501 tys. i więcej mieszk.	74	7	18	0	2	117
Wykształcenie						
Podstawowe	33	11	48	2	6	286
Zasadnicze zawodowe	46	11	38	0	5	252
Średnie	65	13	20	0	3	341
Wyższe	80	8	10	0	2	108
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	76	10	12	0	1	65
Prac. umysł. niż. szczebla	70	14	13	0	3	93
Pracownicy fiz. - umysł.	64	14	22	0	1	91
Robotnicy wykwalifikowani	49	15	32	0	3	104
Robotnicy niewykwalifik.	33	17	45	0	6	37
Rolnicy	24	10	58	0	8	53
Pracujący na własny rach.	71	6	21	0	2	44
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	64	16	17	0	3	135
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	65	7	25	0	3	80
sekt. pryw. poza rolnictw.	63	14	22	0	1	193
prywatnym gosp. rolnym	25	9	60	0	6	54
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	43	7	45	0	5	115
301-500	45	16	36	1	3	147
501-900	48	11	36	0	4	213
901-1200	67	8	22	1	2	112
Powyżej 1200 zł	79	7	14	0	0	76
Ocena własnych war. mater.						
Złe	46	10	37	0	6	274
Średnie	49	11	34	0	5	463
Dobre	64	12	21	1	2	250
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	42	8	40	0	10	72
Raz w tygodniu	47	12	35	0	5	475
1-2 razy w miesiącu	56	14	26	0	4	160
Kilka razy w roku	58	9	31	0	2	194
W ogóle nie uczestniczy	68	7	16	3	5	84
Poglądy polityczne						
Lewica	68	8	24	0	0	140
Centrum	57	12	29	0	2	266
Prawica	54	9	36	0	2	334
Trudno powiedzieć	36	16	33	2	13	247

Tabela 3. Stosunek do Wojciecha Olejniczaka

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	24	18	30	20	8	986
Płeć						
Mężczyźni	28	17	32	17	6	470
Kobiety	21	19	27	23	10	516
Wiek						
18-24 lat	14	27	27	26	6	145
25-34	19	25	30	20	7	181
35-44	28	14	25	22	11	165
45-54	33	17	29	11	10	178
55-64	26	14	39	16	5	140
65 lat i więcej	24	13	28	27	7	177
Miejsce zamieszkania						
Wieś	18	14	29	27	12	366
Miasto do 20 tys.	23	26	24	18	9	135
20-100 tys.	27	21	30	16	6	201
101-500 tys.	24	20	37	18	1	168
501 tys. i więcej mieszk.	40	15	27	12	5	117
Wykształcenie						
Podstawowe	22	11	26	31	10	286
Zasadnicze zawodowe	24	17	27	23	9	252
Średnie	25	24	32	14	5	341
Wyższe	28	23	38	5	6	108
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	29	31	30	9	2	65
Prac. umysł. niż. szczebla	29	27	30	8	6	93
Pracownicy fiz. - umysł.	23	25	27	19	5	91
Robotnicy wykwalifikowani	31	11	27	24	8	104
Robotnicy niewykwalifik.	17	20	22	28	12	37
Rolnicy	15	11	30	29	14	53
Pracujący na własny rach.	27	19	39	13	2	44
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	27	26	33	9	4	135
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	21	25	30	15	9	80
sekt. pryw. poza rolnict.	28	19	28	18	7	193
prywatnym gosp. rolnym	20	9	29	29	14	54
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	19	15	24	25	17	115
301-500	18	23	29	25	5	147
501-900	28	16	30	19	7	213
901-1200	24	20	39	14	3	112
Powyżej 1200 zł	25	25	41	8	1	76
Ocena własnych war. mater.						
Złe	29	17	24	19	12	274
Średnie	22	20	30	22	7	463
Dobre	23	17	36	19	6	250
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	26	14	28	25	7	72
Raz w tygodniu	26	18	31	18	8	475
1-2 razy w miesiącu	25	16	31	18	10	160
Kilka razy w roku	20	21	30	23	6	194
W ogóle nie uczestniczy	21	21	21	27	10	84
Poglądy polityczne						
Lewica	13	16	59	10	3	140
Centrum	19	23	35	18	6	266
Prawica	42	17	22	14	5	334
Trudno powiedzieć	12	16	18	36	17	247

Tabela 4. Stosunek do Waldemara Pawlaka

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	30	26	29	6	9	986
Płeć						
Mężczyźni	32	28	30	4	6	470
Kobiety	29	24	28	7	12	516
Wiek						
18-24 lat	26	31	19	13	11	145
25-34	38	29	19	7	8	181
35-44	34	26	27	3	10	165
45-54	33	24	30	3	10	178
55-64	33	20	38	4	5	140
65 lat i więcej	18	26	41	4	11	177
Miejsce zamieszkania						
Wieś	24	21	34	7	14	366
Miasto do 20 tys.	37	28	21	2	12	135
20-100 tys.	27	29	32	6	7	201
101-500 tys.	30	34	26	8	1	168
501 tys. i więcej mieszk.	48	23	22	1	6	117
Wykształcenie						
Podstawowe	24	20	33	9	14	286
Zasadnicze zawodowe	30	24	32	6	9	252
Średnie	33	29	27	4	6	341
Wyższe	38	36	19	1	6	108
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	43	34	19	3	1	65
Prac. umysł. niż. szczebla	37	34	16	3	9	93
Pracownicy fiz. - umysł.	36	29	24	5	6	91
Robotnicy wykwalifikowani	38	26	26	3	7	104
Robotnicy niewykwalifik.	27	21	31	9	12	37
Rolnicy	17	19	47	10	7	53
Pracujący na własny rach.	35	26	27	2	9	44
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	37	34	20	3	6	135
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	32	34	27	0	7	80
sekt. pryw. poza rolnict.	40	25	21	5	8	193
prywatnym gosp. rolnym	27	17	43	6	7	54
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	29	24	23	8	17	115
301-500	18	30	36	7	9	147
501-900	33	23	33	4	7	213
901-1200	40	27	29	3	2	112
Powyżej 1200 zł	39	31	28	1	1	76
Ocena własnych war. mater.						
Złe	31	27	24	6	12	274
Średnie	29	24	33	5	9	463
Dobre	32	28	27	6	6	250
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	30	26	28	7	9	72
Raz w tygodniu	27	26	34	4	8	475
1-2 razy w miesiącu	34	24	24	7	11	160
Kilka razy w roku	33	29	24	7	8	194
W ogóle nie uczestniczy	33	20	26	8	13	84
Poglądy polityczne						
Lewica	41	24	31	3	3	140
Centrum	32	27	29	5	6	266
Prawica	32	24	35	3	5	334
Trudno powiedzieć	20	29	20	10	21	247

Tabela 5. Stosunek do Zbigniewa Religi

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	17	14	59	5	5	986
Płeć						
Mężczyźni	17	15	59	5	4	470
Kobiety	16	13	59	5	7	516
Wiek						
18-24 lat	16	13	58	9	4	145
25-34	21	19	50	4	6	181
35-44	19	13	62	2	4	165
45-54	21	10	61	4	5	178
55-64	11	16	66	4	3	140
65 lat i więcej	11	13	59	8	9	177
Miejsce zamieszkania						
Wieś	15	11	56	9	9	366
Miasto do 20 tys.	13	19	57	4	7	135
20-100 tys.	16	13	67	2	3	201
101-500 tys.	21	18	56	5	0	168
501 tys. i więcej mieszk.	20	13	62	1	5	117
Wykształcenie						
Podstawowe	15	14	53	10	7	286
Zasadnicze zawodowe	17	13	58	5	8	252
Średnie	19	15	62	2	3	341
Wyższe	13	14	70	0	3	108
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	16	13	67	1	3	65
Prac. umysł. niż. szczebla	17	16	63	1	4	93
Pracownicy fiz. - umysł.	22	15	55	5	3	91
Robotnicy wykwalifikowani	16	16	60	2	6	104
Robotnicy niewykwalifik.	23	24	41	12	0	37
Rolnicy	22	5	60	8	5	53
Pracujący na własny rach.	21	15	59	2	3	44
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	15	18	62	1	3	135
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	19	16	61	0	4	80
sekt. pryw. poza rolnict.	21	16	56	4	3	193
prywatnym gosp. rolnym	22	9	58	6	5	54
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	19	11	57	4	8	115
301-500	9	17	61	7	5	147
501-900	13	13	65	3	6	213
901-1200	19	19	58	4	1	112
Powyżej 1200 zł	16	20	60	1	3	76
Ocena własnych war. mater.						
Złe	19	14	55	5	7	274
Średnie	15	13	62	5	5	463
Dobre	18	15	59	6	3	250
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	9	19	55	7	9	72
Raz w tygodniu	14	12	64	5	5	475
1-2 razy w miesiącu	23	15	54	3	4	160
Kilka razy w roku	20	14	57	5	4	194
W ogóle nie uczestniczy	20	16	46	8	11	84
Poglądy polityczne						
Lewica	20	13	63	2	2	140
Centrum	18	15	59	5	3	266
Prawica	18	11	66	4	2	334
Trudno powiedzieć	12	17	48	8	15	247

Tabela 6. Stosunek do Donalda Tuska

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	31	15	47	2	6	986
Płeć						
Mężczyźni	34	15	46	1	4	470
Kobiety	28	14	47	2	8	516
Wiek						
18-24 lat	18	13	64	1	4	145
25-34	26	17	52	0	5	181
35-44	33	11	49	0	7	165
45-54	33	17	41	2	7	178
55-64	43	13	38	2	4	140
65 lat i więcej	33	15	36	5	10	177
Miejsce zamieszkania						
Wieś	37	11	38	3	11	366
Miasto do 20 tys.	28	22	43	1	7	135
20-100 tys.	24	18	53	1	4	201
101-500 tys.	24	14	58	1	2	168
501 tys. i więcej mieszk.	36	11	50	0	3	117
Wykształcenie						
Podstawowe	33	16	36	5	11	286
Zasadnicze zawodowe	37	15	40	1	7	252
Średnie	28	12	56	0	3	341
Wyższe	21	17	60	0	2	108
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	22	12	63	0	4	65
Prac. umysł. niż. szczebla	26	16	55	0	3	93
Pracownicy fiz. - umysł.	25	11	62	0	3	91
Robotnicy wykwalifikowani	42	15	38	0	5	104
Robotnicy niewykwalifik.	43	23	25	6	3	37
Rolnicy	47	13	25	4	11	53
Pracujący na własny rach.	31	13	53	0	3	44
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	34	16	48	0	3	135
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	19	14	62	0	6	80
sekt. pryw. poza rolnict.	33	13	51	0	3	193
prywatnym gosp. rolnym	56	11	22	0	11	54
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	35	15	39	1	10	115
301-500	30	16	46	3	4	147
501-900	34	12	47	2	6	213
901-1200	29	15	54	1	1	112
Powyżej 1200 zł	16	18	64	0	1	76
Ocena własnych war. mater.						
Złe	38	16	35	2	9	274
Średnie	32	14	47	2	6	463
Dobre	23	13	59	1	4	250
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	40	11	37	2	10	72
Raz w tygodniu	32	15	45	2	6	475
1-2 razy w miesiącu	28	13	52	1	6	160
Kilka razy w roku	29	15	51	2	4	194
W ogóle nie uczestniczy	28	14	42	2	14	84
Poglądy polityczne						
Lewica	27	8	62	1	2	140
Centrum	24	17	55	0	4	266
Prawica	40	13	44	1	2	334
Trudno powiedzieć	28	17	32	5	17	247

Tabela 7. Stosunek do Zbigniewa Wassermanna

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	26	16	20	30	9	986
Płeć						
Mężczyźni	30	17	24	23	7	470
Kobiety	22	15	16	36	11	516
Wiek						
18-24 lat	19	23	21	31	5	145
25-34	26	19	12	34	9	181
35-44	28	17	16	28	11	165
45-54	29	17	24	21	9	178
55-64	33	13	24	23	7	140
65 lat i więcej	18	7	22	40	13	177
Miejsce zamieszkania						
Wieś	17	13	20	39	12	366
Miasto do 20 tys.	21	19	15	33	12	135
20-100 tys.	28	18	22	25	6	201
101-500 tys.	28	19	22	27	4	168
501 tys. i więcej mieszk.	49	14	16	11	10	117
Wykształcenie						
Podstawowe	15	8	19	47	11	286
Zasadnicze zawodowe	22	14	22	30	12	252
Średnie	29	25	18	23	6	341
Wyższe	50	11	23	9	8	108
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	60	12	15	8	5	65
Prac.umysł.niż.szczebła	31	23	15	21	10	93
Pracownicy fiz.-umysł.	28	20	24	24	4	91
Robotnicy wykwalifikowani	18	16	23	35	7	104
Robotnicy niewykwalifik.	8	14	27	40	11	37
Rolnicy	9	15	21	50	4	53
Pracujący na własny rach.	40	26	16	12	6	44
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	35	20	19	19	6	135
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	29	16	18	27	10	80
sekt. pryw. poza rolnictw.	31	18	21	24	6	193
prywatnym gosp. rolnym	12	19	18	49	3	54
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	12	10	21	44	13	115
301-500	16	23	20	33	9	147
501-900	23	15	25	28	8	213
901-1200	40	12	22	21	5	112
Powyżej 1200 zł	49	20	13	14	4	76
Ocena własnych war. mater.						
Złe	22	15	16	34	13	274
Średnie	25	16	21	31	8	463
Dobre	31	16	22	24	7	250
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	13	17	22	37	11	72
Raz w tygodniu	24	15	24	29	9	475
1-2 razy w miesiącu	22	17	20	31	9	160
Kilka razy w roku	32	17	13	30	8	194
W ogóle nie uczestniczy	39	12	11	27	10	84
Poglądy polityczne						
Lewica	46	10	17	23	4	140
Centrum	31	17	16	28	8	266
Prawica	24	20	30	20	7	334
Trudno powiedzieć	11	12	12	49	16	247